

Elemzés az Energy Bulletin-ból.

Röviden: Az amerikai dollár alapja az olaj tulajdonképpen. Két tőzsde van, ahol olajat lehet venni: egyik Londonban, másik New York-ban. Ha lenne egy tőzsde, ahol euróban lehetne olajat venni, akkor a dollár valószínűleg sokat vesztené az értékéből. Ezen dolgozik Irán. Ha ezt végiggondoljuk, minden pofon egyszerű lesz.

Természetesen ilyeneket nem lehet olvasni sem a Népszabadságban, de még a Magyar Nemzetben sem.

Pedig az Energy Bulletinból (USA) lett fordítva:

(ez csak bevezető:)

Az USA műbalhét csinált-csinál úgy Irak, mint Irán tömegpusztító fegyverei körül. Azt senki nem veszi komolyan, hogy "fél-fél" ezektől az országoktól, pillanatok alatt képes őket ausradiere. 2000-ben Szaddam azzal ásta meg a sírját, hogy az embargó-engedélyezte olaj-exportjáért eurót, s nem dollárt kért. A világpiacot uraló, dollárral dolgozó amerikai és brit olajtőzsdék ellensúlyozására Irán 2001 óta azon dolgozik, hogy Teheránban megnyíljon egy euró elszámolású olajtőzsde. Ez a terv sokkal közelebb áll a megvalósuláshoz, mint az állítólagos atomfegyverprogram, s ez az, ami valóban csípi Bushék szemét. Amennyiben az USD megszűnik kizárólagos nemzetközi tartalékvaluta lenni, Amerikának annyi...Nem tudja tovább finanszírozni lakosságának a termeléssel alátámasztottnál 20%-kal nagyobb fogyasztását /élősködését/, Bush "demokráciaterjesztésnek" nevezett átokfutásának finanszírozását. Kína és Oroszország szép csendben elkezdett átállni euróra, az oroszok 100 milliárd dolláros nagyságrendben nemesfémeket is felhalmoznak, készülnek a dollár megroggyanására. Bush bölcs vezetése alatt a dollár 40%-kal devalválódott, s Irán ennek levét issza...

(idézet az Energy Bulletinból:)

A nemzeti kormányok adót vetnek ki állampolgáraikra. A birodalmak ugyanezt teszik, de emellett megadóztatják a fennhatóságuk alatt levő országokat is. A birodalmak történelme -akár a görög vagy a római, akár az oszmán vagy a brit birodalomé- azt bizonyítja, hogy mindegyik birodalom gazdasági életében óriási, szinte meghatározó szerepet játszott a behódoltatott országokból behajtott adó. Adói beszédésekor a birodalom két pillérre támaszkodott: a meghódítottaknál erősebb, fejlettebb gazdaságára, s egy ugyancsak erős, a többiekénél korszerűbb hadseregre. A meghódítottaktól beszedett adó egy része a birodalom urainak jólétét emelte, egy részéből birodalmi érdekekből kiindulva fejlesztették befolyási övezetük egyes részeit -pl. a brit kaucsukültetvények-s mindig igen nagy figyelmet szenteltek és rengeteg pénzt költöttek fegyveres erők fejlesztésére, mivel ez volt adószedési "joguk" fő argumentuma.

A történelem arról is szól, hogy az adófizetésre kötelezett népek különbözőképp rótták le a rájuk kényszerített kötelezettséget. Általános volt az arany és az ezüst, amíg pénzként használták, de rabszolga, katona, gabona, szőrme, vagy más mezőgazdasági termék vagy természeti kincs is megfelelt az erősebbnek. Gyakorlatilag a gazdasági javak bármelyike megfelelt adónak, ha arra szüksége volt a birodalomnak, és a meghódított ország képes volt azt előállítani. Az adók beszedése mindig közvetlenül történt: a gyarmat közvetlenül gyarmattartójának szállított.

A XX. században először sikerült egy államnak közvetve, az infláció segítségével adót szednie az egész világtól, s ez az állam az USA. Minden előző birodalomtól eltérően nem közvetlenül kényszerítette a többieket adófizetésre. Az történt, hogy először világszerte elterjesztette a valutáját, a dollárt, aztán megtagadta, hogy visszaváltsa aranyra. Az USA árukat és szolgáltatásokat vásárolt külföldön dollárjáért, s mivel nincs a dollár mögött állandó, szilárd fedezet, az fokozatosan inflálódik. Ez azt jelenti, hogy árujáért, szolgáltatásáért dollárt kapó eladó vevőként a dollár elértéktelenedésének függvényében egyre kevesebb értékhez juthat hozzá, magyarul adót fizet a dollár mögött álló hatalomnak...

...Egy hosszú folyamat végén, amikor 1970-71-ben egy sor állam, élükön a franciákkal követelni kezdte, hogy az USA vállalja kötelezettségének megfelelően váltsa aranyra a tulajdonukban levő dollárt, az USA kormányzata 1971. aug. 15-én bejelentette, hogy nem teljesíti a követelést. Bár a propaganda úgy állította be az esetet, hogy ez a lépés az "arany dollártól való elszakítá-

sa" volt, valójában ezzel az USA kormányzata pénzügyi csődöt jelentett. Megtörtént: az USA kinyilvánította, hogy új birodalom született, ahol o a gazda. Azóta az USA hihetetlen mennyiségű árut és szolgáltatást kap a világtól anélkül, hogy a világ ezért bármiféle ellenszolgáltatást kapna. A világ képtelen volt ez ellen bármit is tenni -folyt a hidegháború- s azóta az USA adófizetőjévé vált, akár tetszik neki, akár nem.

Ettől a pillanattól az USA rákényszerítette a külföldet, hogy elfogadja a devalválódó dollárt értékeiért, ezzel adófizetőjévé tette, egyben létrehozott egy olyan kényszerpályát, amelyen tetszik, nem tetszik, minden államnak pénzügyi tartalékai nagy részét USD-ben kell tartania.

1971. elején nyilvánvalóvá vált, hogy az USA képtelen lesz külföldön szétszórt dollárjait aranyra váltani. Ekkor az USA egy szenzációs álmegállapodást kötött Szaúd-Arábiával, a világ első számú kőolaj exportőrével. A szerződés szerint az USA mindenben támogatja a Szaúd uralkodó házat, uralmának "örökéletűvé" tételéért cserébe a királyi család pedig kötelezte magát, hogy csak USD-ért hajlandó olajat eladni. Az OPEC-ben Szaúd-Arábiának ármeghatározó, döntő szava volt, s "némi" amerikai nyomásgyakorlás segítségével rávette a többi OPEC tagot is, hogy kövesse ezt a gyakorlatot. A világ, ha olajat akart venni, kénytelen volt dollárra szert tenni. És ahogy nőtt az olaj iránti igény, úgy nőtt az olaj ára, s ezzel együtt a dollár szerepe és kereslete. A dollár mögé az aranyfedezet helyett az olajfedezet lépett.

Ez a gyakorlat a dollár szerepének mértéktelen megerősödéséhez vezetett. Mindaddig, amíg a helyzet nem változik, a világnak dollárt kell gyűjtenie, hogy olajat vásárolhasson. Mindaddig, amíg csak dollárért lehet olajhoz jutni, a dollár világuralmi helyzete megkérdőjelezhetetlen, s az USA továbbra is sarcolhatja a világot. Azonban ha valamilyen oknál fogva a dollár elvesztené azt a kiváltságát, hogy csak érte lehet olajhoz jutni, ez azt jelentené, hogy az USA birodalmának vége. A birodalom létének megőrzése megköveteli, hogy olajat csakis dollárért lehessen venni. Eme feladat végrehajtását megkönnyíti, hogy az olajtartalékok zöme olyan országokban van, amelyek sem politikailag, sem katonailag nem elég erősek ahhoz, hogy olajukért dolláron kívül más valutát is merjenek kérni. Ha valaki megpróbál a sorból kilépni, azt a "gazdának" a helyzet újragondolására kell kényszerítenie - vagy politikai és gazdasági nyomással, vagy nyers katonai erővel.

Volt egy ember, aki megpróbált eurót kérni olajáért. Ez Szaddam Huszein volt 2000-ben. Kezdetben mosolyogtak rajta, de amikor kiderült, hogy komolyan gondolja, minden eszközzel nyomást gyakoroltak rá, hogy hagyjon fel próbálkozásával. Amikor azonban Irak példáját követve más olajexportőrök -lásd pl. Iránt- kezdtek jenért vagy euróért olajat eladni, s nyilvánvalóvá vált, hogy veszély fenyegeti a dollár monopol helyzetét az olajpiacon, nem váratott magára a büntetés, az USA odavágott. Irak lerohanása nem Szaddam atomprogramja, nem az emberi jogok védelme és a demokrácia terjesztése, de még csak nem is az olajmezők megszerzése miatt történt meg. Ezt a háborút a dollár, következtetésképp az amerikai birodalom védelmére indították. Arról van szó, hogy a világ tudomására kellett hozni: mindenki így jár, aki megpróbálja az olajkereskedelemben a dollárt más valutával felváltani.

Sokan azzal vádolják Busht, hogy az iraki háborút az olajmezők megszerzéséért indította. A vádlók azonban nem tudják megmagyarázni, hogy Bush miért a háború rizikós útját választotta, s miért nem indította be a bankóprést: dollárért annyi olajat vehet, amennyit akar, ráadásul kockázatmentesen. Nyilvánvaló, hogy az olajmezők birtoklásánál nyomósabb ok áll a háború mögött.

Az is kiolvasható a történelemből, hogy a birodalmak általában két ok miatt háborúztak: 1., hogy megvédjék magukat 2., hogy hasznot húzzanak belőle.

Amennyiben más okból háborúztak, a mértéktelenül felduzzasztott fegyveres erők elszívták a birodalom erőforrásait, s ezzel meggyorsították bukását. Gazdasági szempontból ahhoz, hogy egy birodalom elkezdjen és végigharcoljon egy háborút, a háborúnak nyereségesnek kell lennie. Az iraki olajmezőkből származó jövedelem sok-sok évig nem hozza be az iraki háború költségeit. Bush azért támadt Irakra, hogy megvédje birodalmát. És láss csodát: két hónappal azután, hogy az USA lerohanta Irakot, megszűnt az "olajat élelmiszerért" /nem dollárért!/ program, Irak euró tartalékát átváltották USD-re, s iraki olaj most már csak dollárért kapható. A dollár olajpiaci

világhegemóniáját helyreállították. Bush igazat mondott, amikor 2003. máj. 1-én kijelentette, hogy a feladatot teljesítették. A hazugság abban rejlik, hogy nem a világot, hanem a dollárt, s ezáltal az USA világbirodalmát mentette meg.

Irán kormánya kidolgozott egy, az atomfegyvernél is megsemmisítőbb hatású "fegyvert", amelyik szétrombolhatja azt a finanszírozási rendszert, ami az amerikai birodalom fundamentuma. Ez a fegyver az iráni olajtőzsde, ennek megnyitását 2006. márciusára tervezik. A tervek szerint ezen a tőzsdén az üzleteket euróban kötnék, ez nyilvánvalóan azzal jár, hogy itt csak euróért lehet olajat venni. Gazdasági értelemben ez sokkal jobban veszélyezteti a dollár egyeduralmát, mint Szaddam ügyködése, mert itt minden az eurón alapulna, a dollár semmi szerepet nem kapna. Ha a teheráni tőzsdét megnyitják, akkor hamarosan megtörténhet, hogy mindenki szívesen átáll az euró elszámolású olajkereskedelemeire:

- az európaiaknak nem kell dollárt vásárolniuk és tartalékolniuk, hogy kielégítsék olajszükségletüket, saját valutájukért vehetik meg. Az euróra váltás az olajkereskedelemben végtelenül megerősítené az euró tartalékvaluta szerepét, ezen Európa sokat nyerne az USA rovására.

- A kínaiak és a japánok különösen szívesen áttérnének az új rendszerre, mert ez lehetővé tenné, hogy tetszés szerint csökkenthessék hatalmas dollártartalékaikat, s az euró bevonásával diverzifikálhassák valutatartalékaikat, ezzel kivédve a dollár értékvesztéséből adódó tetemes veszteségeiket. Dollárjaik bizonyos részét minden bizonnyal a biztonság kedvéért megtartanák, egy részét azonnal átváltanák, s jelentős dollártartalékot hagynának amerikai vásárlásaikra. Az azonban biztos, hogy a jövőben képződő tartalékaikat nem elsősorban dollárban tartanák, az euró tartalékvalutaként is előnyt élvezne.

- Az oroszoknak szintén megvannak a saját gazdasági érdekeik, hogy áttérjenek euróra. Kereskedelmük meghatározó részét Európával bonyolítják le. Emellett számottevő az olajexportáló országokkal és Kínával, Japánnal lebonyolított kereskedelmük. Az euróra való áttérés egyszerűsítene, megerősítené, és gyors ütemben fejlesztené ezeket a kapcsolatokat. Az oroszoknak láthatóan nem tetszik, hogy az értékét veszítő dollárt támogassák. Oroszországban újra életre kelt a nacionalizmus, és ha az euróra való áttérés csapás lesz az amerikaiakra, ők örömmel részt vesznek ebben, és a sok megaláztatás után kajánul végignéznék, hogy miként vérezik ki Amerika gazdasága.

- Az olajexportáló arab országok, amelyek szintén hatalmas dollártartalékokkal rendelkeznek, szintén szívesen áttérnének az euróra, és szintén szívesen diverzifikálnák euróval devizatartalékaikat az értékét veszítő dollár rovására. Mivel kereskedelmük zöme nekik is Európával bonyolódik le, nekik is egyszerűbb euróval dolgozni, ráadásul csökkentik a dollár gyengüléséből adódó veszteségeket és kockázatot. Az sem mellékes, hogy az arab világban soha nem látott méretű az amerikaellenesség, s össznépi öröm kíséri minden Amerikát ért kárt.

Egyedül a britek kerülnének az üllő és a kalapács közé. Mindig stratégiai partnerségben álltak az USA-val, de ugyanakkor közvetlenül tapasztalják a kontinentális Európa ellentétes nyomását. Egyelőre sok okuk van rá, hogy az erősebb oldalán maradjanak. Más kérdés, hogy évszázados partnerük hanyatlását látva továbbra is támogatják, vagy hátba döfik őket? Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy jelenleg két meghatározó olajtőzsde van: a new-yorki NYMEX és a londoni nemzetközi olajtőzsde, az IPE. Mellesleg mindkettőnek amerikaiak a tulajdonosai. A britek vagy elmerülnek a süllyedő hajóval, vagy feladják mindazt, amiért eddig küzdöttek, s a londoni tőzsdén kiállnak nemzeti érdekeik mellett. Megjegyzendő, hogy a britek minden bizonnyal amerikai nyomásra őrzik nemzeti valutájukat, a fontot, s a stratégiai partner követelésére nem váltanak euróra: ez azt jelentené, hogy a londoni tőzsdén -lévén GB az euroövezet tagja- automatikusan euróban is lehetne olajüzletet nyélbe ütni, ez pedig halálos csapás lenne a dollár, tehát az USA számára.

Bárhogy döntenek a britek, ha az iráni tőzsde működni kezd, a főszereplők -az európaiak, kínaiak, oroszok és japánok- szívesen áttérnek euróra, s ezzel pontot tesznek a dollárhegemónia történetének végére. Az USA önös érdekei miatt nem engedheti ezt meg, s a legkülönbözőbb stratégiák alkalmazásával leállíthatja vagy zavarhatja az iráni olajtőzsde működését:

- Szabotázs a tőzsde ellen. Ez lehet számítógépvírus, az adattároló és adatforgalmazó hálózat működésének ellehetetlenítése, de akár 9/11 típusú támadássorozat bármilyen, az olajkereskedelemmel vagy termeléssel összefüggő szervezet vagy létesítmény ellen.

- Államcsíny, hatalomváltás Iránban. Kétségtelenül ez lenne a legjobb megoldás az USA számára.

- Szerződés kötés az iráni olajtőzsde önkorlátozásáról. Ez szintén kitűnő megoldás lenne az amerikaiak számára. Ezzel az a baj, hogy az irániak tisztában lennének azzal, hogy az USA távlati célja továbbra is a fennálló rezsim megdöntése, s az olajpiac eredeti állapotának visszaállítása marad. Egyébként, ha az USA előbb szabotázzsal vagy államcsínnyel próbálkozik, a tárgyalásos út elképzelhetetlen.

- Elérni az ENSZ-nél, hogy bármilyen indokkal nemzetközi felhatalmazással háborút indítsanak Irán ellen. Ez, ismerve az állandó BT tagok álláspontját, alig kivitelezhetőnek látszik. Az Irán ellen irányuló hallatlanul intenzív propaganda hadjárat -az atomfegyverkezés és a terrorizmus állandóan ismételt vádja- az Irán elleni ENSZ-határozat kikényszerítését szolgálja.

- Egyoldalú megelőző atomcsapás. Ezt a borzalmas stratégiai döntést csak akkor hozzák meg, ha felkészültek egy ugyancsak egyoldalúan vívott, talán néhány szövetséggel támogatott totális háborúra. Amerika valószínűleg Izraelre bízta a piszkos munka elvégzését, amit az örömmel el is vállalna.

- Egyoldalú nukleáris háború. Ez a legkegyetlenebb és legrosszabb variáns. Először is, az USA katonai tartalékait csaknem teljesen igénybe veszi iraki és afganisztáni kalandja. Másodszor: az USA még jobban elrontaná a számottevő országokhoz fűződő viszonyát. Harmadszor: tiltakozásuk jeléül a nagy dollártartalékokkal rendelkező országok csendben visszaütnek, megszabadulnak hatalmas dollártartalékaiktól, hogy pénzügyileg elvegyék az USA kedvét és lehetőségét a katonai erő fitogtatásától -ami megtörtént Irakkal, s ha ugyanez megtörténik Iránnal, akkor bárkivel megeshet az, hogy az USA lerohanja, ez ellen pedig nyilvánvalóan közös érdek tenni.

Bármilyen lesz a stratégiai döntés, ha az iráni tőzsde működni kezd, azt tisztán gazdasági önös érdekekből egyre több állam fogja támogatni, ez pedig megássa a dollár sírját. A dollár fokozatos trónfosztása felgyorsítja az inflációt az USA-ban, ez pedig a meglévő hosszú távú államkölcsönökre gyakorol majd nyomást. Az USA választási kényszerbe kerül: vagy defláció, vagy hiperinfláció. Ilyenkor szokott jönni a "szokásos gyógymód": drasztikus kamatemelés...

...A történelemből az is kiolvasható, hogy ha valami megtörténhet, valami hasonló előbb-utóbb be is következik. Egy dolog van, ami örök: a változás.

Vége

/Néhány, közel sem mellékes tény:

- az USD 2000-tól kb. 40%-ot veszített értékéből az euróhoz képest
- az USA külkereskedelmi deficitje napi 2.000.000.000 \$ körül mozog
- az USA szövetségi költségvetésének egynegyedét fegyveres erőre költi, ez az összeg jóval több, mint a világ fegyverkezésre költött kiadásainak fele./